

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Oboer/6/2021
Identifikačné číslo spisu: 7213214954
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7213214954.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpenej verita, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 35 940 875, proti povinnej E. U., narodenej XX. J. XXXX, trvale bytom P. - sídlisko P., o vymoženie 1.516,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39Er/1837/2013-12, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 1CoE/146/2013-23 z 11. decembra 2013, takto

rozhodol:

I. V konaní p o k r a č u j e s právnym nástupcom oprávnenej BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692.

II. Dovolanie o d m i e t a .

III. Povinnej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 39Er/1837/2013-12 z 18. júla 2013 zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Dulinu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku označeného v žiadosti súdneho exekútora. Vychádzal zo zistenia, že právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o úvere, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Súčasťou uvedenej spotrebiteľskej zmluvy boli obchodné podmienky (ďalej aj „OP“), ktoré v článku 11 bode 11.2 upravili spôsob riešenia prípadných sporov dohodou a v prípade nedosiahnutia dohody uplatnením rozhodcovskej doložky. Podľa názoru súdu prvej inštancie je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Argumentoval tým, že takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech spotrebiteľa, nakoľko nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná. Ani v posudzovanom prípade nemala povinná možnosť ovplyvniť obsah predmetnej zmluvy, keďže jej súčasťou boli OP a obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Povinná mohla zmluvu len ako celok prijať alebo odmietnuť

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 1CoE/146/2013-23 z 11. decembra 2013 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „OSP“). Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením rozhodcovskej doložky dojednanej v zmluve uzavretej medzi povinnou a právnou predchodkyňou oprávnenej uviedol, že ustanovenie § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje exekučnému súdu posudzovať aj materiálnu stránku exekučného titulu, ak je ním rozhodcovský rozsudok a v prípade zistenia nedostatkov v rozhodcovskom konaní je povinný exekučné konanie ex offio zastaviť. Zároveň odvolací súd poukázal na skutočnosť, že dojednanie rozhodcovskej doložky, podľa ktorej je na konanie zo zmluvy o úvere oprávnený len konkrétne určený rozhodcovský súd, je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24. februára 2011 skonštatoval, že „ak je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví. Ak by takouto zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ (veriteľ) ju použije, v takomto prípade

ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi“. Taktiež odvolací súd uviedol, že posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade aj so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Exekúcia vedená na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky je neprípustná a exekučný súd na to prihliada už v štádiu rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia.

3. Uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním, v ktorom žiadala napadnuté uznesenie zmeniť tak, že dovolací súd „poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie“, alebo alternatívne zrušiť obe rozhodnutia súdov nižšej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pretože súdy v danom prípade: a/ rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ OSP), b/ rozhodovali napriek tomu, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ OSP), c/ rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ OSP), d/ odňali oprávnenej možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP), e/ konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a f/ svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP).

4. Zo spisu vyplýva, že dovolanie oprávnenej bolo podané 17. februára 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP). S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a

Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (§ 470 ods. 4 CSP), z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I zistil, že oprávnená PRO CIVITAS s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464 bola k 9. augustu 2017 vymazaná z obchodného registra a jej právnym nástupcom je obchodná spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692 v dôsledku zlúčenia.

6. Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. V zmysle citovaného ustanovenia § 64 CSP, ktoré je podľa § 438 ods. 1 CSP primerane aplikovateľné aj v dovolacom konaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom oprávnenej, ktorým je obchodná spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692.

7. Po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, dovolací súd následne bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

8. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania oprávnenej (ďalej aj „dovolatelky“) posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď oprávnená toto dovolanie podala. S prihliadnutím na dátum podania dovolania (17. februára 2014) dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania oprávnenej neaplikoval ustanovenia novely Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015, konkrétne ustanovenie § 237 ods. 2 OSP, podľa ktorého dovolanie podľa § 237 ods. 1 OSP nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku. Dovolací súd napriek absencii prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, v zmysle ktorého by právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti predmetnej novely, mali ostať zachované, považoval tento svoj postup za súladný s ochranou legitímnych očakávaní dovokatelky (ako súčasti práva na spravodlivý proces), že spôsob prejednávania jej dovolania sa bude riadiť právnou úpravou platnou v čase začatia dovolacieho konania.

9. V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovokatelky - viď konania vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Oboer/194/2013, 1Oboer/179/2014, 1Oboer/187/2014, 1Oboer/217/2014 a 1Oboer/231/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožňuje, poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (§ 452 ods. 1 CSP).

10. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd tvrdených dovokatelkou (§ 237 písm. a/, d/, e/, f/ OSP) a nevyšli najavo ani iné vady konania uvedené v § 237 OSP, pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ustanovenia § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolanie oprávnenej ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

11. Povinnej ako úspešnej účastníčke dovolacieho konania vznikol voči oprávnenej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací súd v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

z 28. februára 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ako R 72/2018).

12. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.